

Ключове слово: спроможність

Реформа місцевого самоврядування має визначальне значення для подальшого розвитку України. Водночас, як свідчить практика, її здійснення – тривалий і складний процес, в якому на нинішньому етапі пріоритетним завданням є об'єднання громад та забезпечення їхньої реальної спроможності виконувати всі свої повноваження. Нинішні вітчизняні реалії не сприяють досягненню позитивних результатів, тому доля реформи багато в чому залежить від об'єднання зусиль і координації дій у відповідній сфері органів місцевого самоврядування, центральної влади, міжнародних програм технічної допомоги та експертного середовища. Саме з такою метою в Києві проведено II Форум місцевої демократії «Формуємо спроможні громади». Захід організувала Асоціація малих міст України за участю парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, а також за підтримки зарубіжних партнерів.

«Хоча процес добровільного об'єднання громад лише розпочинається, на сьогодні вже є 159 громад, які пішли на вибори об'єднаними й отримують нові можливості для свого розвитку, – констатував у вступному слові голова асоціації, міський голова України Київської області Павло Козирев. – Проте водночас із можливостями перед новооб'єднаними громадами постають і виклики, які потребують відповіді вже сьогодні. Тож основне завдання форуму – обмін напрацюваннями та спрямування спільних зусиль, щоб зробити процес переходу цих громад до нової форми врядування якнайменш проблематичним».

Продовжуючи тему, керівник Швейцарсько-українського проекту підтримки децентралізації в Україні DESPRO Оксана Гарнець зазначила: «Головне, щоб нові об'єднані громади не почувалися покинутими незважаючи на невідомому й незрозумілому просторі, щоб вони змогли показати позитивний приклад іншим. І на цьому досвіді потрібно напрацювати такі моделі діяльності, які потім сприйняла б і решта громад».

Власне, у такому ключі й була сформульована тема першої панельної дискусії: «Виклики, що стоять перед новими об'єднаними громадами». Директор Інституту громадянського суспільства Анатолій Ткачук поділив основні з них на два рівні – законодавчий і місцевий. Наскільки складно буде врегулювати правові, фінансові та інші відносини центральної влади й влади на місцях, можна уявити з одного наведеного промовцем прикладу: в Хмельницькій області утворилося п'ять типів районів. Є такі, де нічого не змінилося, а є з добровільною об'єднаною громадою, що охоплює всю територію району. З названих на початку 159 громад кожна третя дуже слабка, передовсім через те, що не має повнофункціонального центру. Тож їм і буде найважче й вони потребуватимуть найбільшої допомоги.

Саме про забезпечення й упорядкування такої допомоги йшлося на панелі «Синергія міжнародних програм у підтримці реформи місцевого самоврядування в Україні». Учасники форуму підтримали ідею формування «карти донорів», щоб усі регіони України були охо-

плені технічною допомогою. Потрібно поліпшити координацію зазначених програм, щоб вони працювали в унісон, аби не трапилося так, що одні отримують підтримку з трьох джерел, а якась громада залишиться взагалі без уваги.

За результатами дискусій учасники форуму, зокрема, запропонували:

- забезпечити першим об'єднаним громадам цільову фінансову підтримку (не лише з Фонду регіонального розвитку);

- створити форум з обговорення організаційно-правових питань, для участі в якому запросити всіх голів об'єднаних громад;

- регіональним офісам реформ взяти за основу досвід Дніпропетровська й забезпечити більш системний і комплексний характер своєї роботи;

- визначити першочерговість законів, пов'язаних із реформою місцевого самоврядування;

- надати малим містам (майбутнім центрам громад) статус міст обласного значення;

- сприяти впровадженню механізмів співпраці громад для демонстрації переваг об'єднання.

